

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. по-
м. 504-060.
Конто почт. шл. 143.322
Адреса для телеграм:
«Діло» Львів.
Головний Редактор приймає віз 11—12 год. передполуднем.
Рукописи не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 3-00 зол.
Чвертьрічно 10-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх інших краях по
7-50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИЖИВНИКА
20 сот.

Французський меморіал до Ліги Націй.

ПАРИЖ, ПАТ. Генеральний секретаріат Ліги Націй оголосив французський меморіал у справі загальної військової служби в Німеччині. Меморіал приходить від німецького уряду 16. березня ц. р. про загальну військову службу. Перед виданням цього закону Німеччина заявила про своє незнання. Цим двома рішеннями Німеччина формально відкинула військову службу в Німеччині. Ці акти були зазначені в протоколі переговорів, що відбулися в Женеві. Ліга Націй має обов'язок розглянути цю справу, бо є стороною всесвітнього миру. Далі меморіал приходить, що Німеччина, вступаючи до

Ліги Націй, зобов'язалась шанувати договори. Тепер Німеччина зважає ці договори не обов'язковими. Цим актом зашкодила переговорам у справі зменшення зброєнь, які велися під проводом Ліги Націй згідно з 8. статтею пайту. 3. лютого ц. р. французький і британський уряди опрацювали програму, яку прийняли прихильно інші уряди і теж Німеччина. Законом з 16. березня ц. р. односторонньо відкинула міжнародні договори, проти-ставляючи переговорам доконаний факт. Європа опинилась перед проблемою загальної зброєності. Тому Ліга Націй повинна висловитись про теперішнє міжнародне положення.

Відповідь Німеччини.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро опублікувало такий коментар до французького меморіалу.

Приходить, що Німеччина опинилась у скрутному становищі. Рішення Німеччини стосувалися поведінки інших держав. Із заяв французьких міністрів було відомо, що Франція вимагає навіть роззброєння і зручним маневром хоче зобов'язати Німеччину до необхідних рішень про її безпеку. Німеччина від 1926. р. до 1934. р. боролась безпосередньо, але безуспішно, щоб до Німеччини пристосовано постанови статті 18 Ліги Націй, яка гарантує безпеку і мир

членам Ліги Націй і на яку покликається меморіал Ліги Націй на сповнення свого обов'язку супроти Німеччини, інші великі держави не додержали своїх розброєних зобов'язань і навіть почали напередок зброєності.

Німеччина додержувалась постанови військового статуту Ліги так довго, доки мала надію, що інші держави подумали над його здійсненням. Коли Німеччина переконала, що ніколи не дійде до безпеки для всіх, одразу повстала і взаємочинну свободу діяльності. Відповіді коментар закликає французькому меморіалу несправді, коли згадує про розброєні зусилля Франції

Праця большевицьких жевільників.

МОСКВА, КАП. Большевицька преса оголосила дефінітивний біланс коштів будови каналу О. Г. П. У. себто кривавої «чека». Канал довгий на 221 км. і лучить Біле Море з Балтійським Морем. Большевицький уряд видав на його будову 90-мільйонів у золоті, на працю не видав ні одного тютюна тому, що канал копало коло 10 тисяч в'язнів (політичних — прим. Ред.) під друком і наглядом Г.П.У. цілком задармо.

Большевицька преса пише, що 75 тисяч в'язнів замкнули за «звичайні» провини. Ці в'язні скористалися тем частинно з амністії. Большевицька преса ці словечком не згадує, в яких умовах працювали ці в'язні, як відживалися, як ця примусова праця відбилася на їх здоров'я та про інші подробиці. Відомо, що більш-менше половина в'язнів померла від пошестних недуг, голоду і виснаження.

Ліга Націй розгляне справу Мемеля.

Литовський уряд надіслав відповідь на меморіал великих держав, які підписали мемельську конвенцію. Литовський уряд каже, що мемельська конвенція мала на меті узгодити суверені права Литви зі законами мемельської області. Однак одна закордонна держава втру-

чається, шораз більше до внутрішніх справ Мемеля і порушує нормальний хід життя. Таким чином створює нове положення, яке порушує мемельську конвенцію. Литовський уряд пропонує, щоб цілу мемельську справу розглянула Ліга Націй або Міжнародний Трибунал у Газі.

Масові процеси проти повстанців у Греції.

АТЕНИ, 15. 4. ПАТ. У четвер починається перед військовим судом процес проти 39 підсудимих, які брали участь у повстанні. Між підсудимими є теж деякі несприятелі Венізелоса, ген. Пластидас.

раца, сини Венізелоса та інших провідників повстання.

Нині почалась розправа в арсеналі Саламіни проти 229 моряків-повстанців.

Бійки з комуністами у Франції.

ПАРИЖ, 15. 4. ПАТ. Комуністична партія Франції вчора три віча на передмістях Парижа, щоб заарештувати проти дволітньої військової служби. У Бельгії поліція розігнала 1.000 комуністів, які уладили похід і намагались захо-

пити село мера. Дійшло до бійки між комуністами і поліцією, яку арештувала кілька осіб. Крім того дійшло до бійки між комуністами і молодіжкою Ассон Франса. 9 комуністів ранили.

Залізнична катастрофа коло Бордо.

ПАРИЖ, ПАТ. Коло Бордо дійшло до залізничної катастрофи, яка потягнула великі матеріальні втрати і жертви в людях. Поспішний, експресний поїзд, який їхав зі швидкістю 108 км.

на годину, з невідомих причин перекинувся. Четвертий вагон вискочив з рейок. Інші вагони зіснулися з насипу. Звід залиш витягнули трьох убитих і 10 ранилих.

Найбільша смертність дітей між греко-католиками.

За загального числа 123,922 померлих дітей у цілому Польщі за минулий рік припадає між греко-католиками 84,254 дітей, між греко-католиками 19,773 дітей, між православними 17,478, між євангелістами 2,809, між жидками 2,951 і між іншими 597.

Розмірно найбільша смертність дітей припадає на греко-католиків, бо 19.2 на 100 живо народжених дітей. Між євангелістами смертність дітей доходить до 16.1 на 100 живонароджених, між православними 14.6, між жидками 4.7 та іншими віросповіданнями 11.

Кераміка склад порцеляни і скла

у Львові при вул. Галицькій 5. в подвір'ю 1365 2-3
під управою ОЛЕКСАНДРА ОНІСЬКА
поручає товари по найдешевших цінах

Висліди Стрези.

Львів, 15. квітня 1935.

З усіх голосів преси, які ми читали пере-глянути про конкретні висліди конференції у Стрезі, найбільш нам подобалась така фраза чільного віденського щоденника: «...ідемо враження, що зроблено малий кусник дороги вперед...» Ця характеристика вислідів наради найбільш відповідальних керівників трьох західних великодержав, які оце вперше від 1922 року знову засіли за зачиненими дверима за один стіл — ця характеристика настільки переконлива, що — скромна. Нема там мови про якісь епохальні постанови, про ніякі резолюції, ні зміни існуючого політичного стану у світі, та замість всякої гримкої проповіді сказано дуже обережно про «малий крок». До якої мети зміряє той крок? Чи справді до кращого, соліднішого міжнародного порядку? Гадано, що той крок має на цілі передусім — чергову конференцію, чи навіть нову серію дальших конференцій, які на тій існуючому стану стануть вже цілком самою для себе: в нічому по суті вони «міжнародного порядку» не змінюють. Не змінила його і Стреза.

Широкий офіційний комунікат, виданий учасниками конференції та переданий повністю у вчорашньому числі «Діла», вимагає таких коментарів:

У вступному слові зазначено виразно, що предметом наради була м. і. постанови німецького уряду з 16. III. (про введення загальної військової служби); це було потрібне з уваги на точку 1) комунікату і 5) — про що буде мова. Отже в 1) точці стверджено згоду всіх трьох держав щодо процедури, яка буде застосована на Раді Ліги Націй у справі французького викалику щодо зломання Німеччиною мирових зобов'язань. Про саму постанову, яку прийме Рада Ліги, нічого не сказано, однак зараз чергова точка комунікату усуває всякі сумніви, начебто в Женеві могли прийняти справді гостру резолюцію, та ще й про якісь практичні протинімецькі «санкції»: «треба переговорювати» — читаємо у комунікаті, і це ствердження є перемогою англійського становища, яке висловлює погляд, що «Німеччина не сказала ще свого останнього слова» (офіц. комунікат Бюра Райтера в дні виїзду Мекдональда й Саймона з Лондону). Третя точка комунікату каже про справу, яка найбільше болить Італію, себто незайманість Австрії і заповідає спеціальну надзвичайську конференцію (отже ще одна конференція!). Четверта точка є прийняттям бажань Англії щодо латвійської конвенції. Зате справу німецького зброєння виключено до п'ятої точки комунікату, що займається загальною проблемою роззброєння, при чому прийнято дуже скромну форму осуду: «з жалем» стверджують учасники наради, що німецькі односторонні зброєні акти «доважно порушили довіру громадської думки до постійності мирного порядку справи». Мабуть ніхто зі зазначених смертників не заперечить, що того «до-віри» вже давно не було. Тому речення про безвартість змагань до роззброєння заслуговує на похвалу, як вислів реалізму, що ним досі не дуже відзначалися женевські пропагатори роззброєння. Вперше теж почули ми тепер, що йти-муть заходи за «зменшення зброєнь», а не за повне роззброєння. У 61 точці маємо згадку про

Австрію, Болгарію і Мадагаскар (хоч їх по імені не називано), як ті держави, що стараються дістати дозвіл на зброєння. Зі стилізації тої точки виходить, що західні великодержави схильні були б піти їх бажанням назустріч (це вже вислід італійської дипломатії); якщо ті малі, порізані у Версалі держави, дали б наложити на себе шори загальних і регіональних пактів. Далі йде уступ, присвячений французькій безпеці: Англія і Італія ще раз урочисто підтримують локкарнське зобов'язання (рейський пакт). Наприкінці комунікату маємо „реверанс“ у сторону Ліги Націй та неясну погрозу під адресою Німеччини (без називання її по імені) — про футуро.

Ось і все. Найбільш суттєве із усього того мабуть таке: 1) рішення не робити з французької скарги з приводу німецької загальної військової зброї великого крику, 2) даліше переговорювати з Німеччиною, 3) рішення остаточно зловолити Італію та прискіпати реалізацію надлунацького пакту а також піти назустріч малим державам, протегованим Італією, 4) відмовитись остаточно від утопічної ідеї роз-

броєння та говорити на будуче лише про зменшення зброєнь, і 5) запевнити ще раз Францію, що її паніка безпідставна, бо на випадок нападу Німеччини обидві французькі союзниці з часів воєнної війни поспішать їй на поміч.

Цікаво, що в цілому комунікати нема одного слова про східний пакт. Це тим більш характеристичне, що вже підчас конференції у Стрезі Німеччина частинно зревідувала своє становище (мабуть наслідком якихось англійських сугестій), у тому напрямку, що вона готова приступити до такого пакту, якщо він матиме характер пакту неагресії, без клявузи про обов'язок взаємної допомоги. Очевидно, що такий пакт — це зовсім щось інше, ніж те, що хотіли більшовики. Але можливо, що те німецьке рішення разом із новою англо-італійською гарантією французьких західних границь — зупинить Францію в її бігу навіпростець — в обійми Світів.

Якщо б справді наслідком Стрезі був зріст розуміння у Франції тої правди, що не Світи потрібні Франції, лише Франція Світам, тоді успіх Стрезі був би великий.

Великодні бажання за посередництвом „Діла“.

Минулого року ввели ми в нашому часописі рубрику приватних святочних бажань. — Практика показала, що ця думка подобалася широкому загалові і нововведена рубрика нашого часопису притягла досить велику кількість оголошень. Показується, що звичай складати святочні бажання за посередництвом преси, популярний давно в західній Європі, приймається теж у нас і стає у пригоді неодному, що не має часу ані змоги пересилати листовно бажання численним своїм знайомим.

З тої то причини і цього року, як і минулого, відкриваємо в „Ділі“ окрему таку рубрику для своїх передплатників і читачів у великодному числі, що появиться вже у великодну п'ятницю.

Бажання міститимемо тільки, коли дістанемо заздалегідь оплату за них. Оголошення до 15 слів коштують 2 зол. Кожне слово понад 15 слів коштує 15 сот. Великодні бажання приймаємо до 24-го ч. м.

НІМЕЧЧИНА ЧИ ЯПОНІЯ?

I.

Прага, квітень 1935.

Не так то ще давно загалом говорилося, що головна причина усієї постійної напруженої міжнародної ситуації лежить в Японії. Ба що більше: там добачували всі найбільшу і найближчу причину нової майбутньої загрози, а різні політичні пророки мали неабияку нагоду викладати різні комбінації та ворожби. Тільки Японії так всевідно нависла була над Європою, що всі головні проміни міжнародного життя Європи заломлювались у призмі „японського сфінкса“. Але прийшов час, коли здавалося, що далекосхідний небозвід ніби випогоднися. Почали вже навіть говорити про те, що головні причини, які викликували цей страх серед різними можливими неоподібностями від азійської потуги вже усунені, що там над далекими берегами Тихого Океану має виводатися припини до такого закріплення мира, що це дасть можливість розбурхання Європи остаточно привести до порядку і свої відносини. І Європа ніби відітхнула. Але не на довго. Цим разом промовив другий сфінкс — європейський і то дуже твердим словом. В Європі всі давно вже цього слова боялися, але ніхто не вірив, що воно так скоро і в такий рішучий спосіб буде сказане. І ось серед ніби то хатніх європейських розмов про причини „внутрішніх“ спорів виходить на верш, що такі Японія і Далекий Схід зберігли свою питома вагу для міжнародної ситуації — у цілому світі.

Ось перед нами англійський журнал „Нью Стейтсмен енд Нейшн“ („Новий державний діяч і нація“), а в ньому дуже знаменна і своїм підходом до справи дуже оригінальна стаття „Політика і зброєння“. Хоч автор статті є соціалістично настроєний, а через те і у своїх поглядах, особливо у своїх висновках подекуди односторонній, то всеж його думки незвичайно цікаві і а уваги на значіння в англійській політичній сфері тих журналів, вони кидають дуже ярке світло на становище англійського політичного світу.

Вихідною точкою для автора статті є англійські журнали, вони кидають дуже ярке світло на матику — зробила була такого шуму в Європі і спричинила була неприємну для англійської дипломатії „хрипку“ Гітлера. Шукаючи оправданья для підвищення державного бюджету для всіх трьох збройних сил Англії, англійський уряд очікує його в Німеччині Гітлера. Коли жде про підвищення бюджету на повітряну флоту, то воно

ще до деякої міри наводить своє оправданья в німецькому зброєнні, але коли йде про бюджет сухопутної армії, особливо ж про бюджет морських сил Великої Британії, то таке оправданья, як його дає Біла книга, не має ніякої трішки підстави. Колиж ще додати фортифікації в Сінгапур і великі кошти нових повітряних ескадр на тих фортифікаціях, то стане нам ясно, що суттєвого пояснення підвищення британських зброєнь (все одно чи теперішніх чи майбутніх) треба шукати далеко на схід від Берліна. Виповідаючи

Загальні Збори „Сокола-Батька“.

Як ми вже повідомляли, Загальні Збори Сокола-Батька відбулися у Львові 14. ч. м. у домівці Т-ва при вул. Руській ч. 20. з таким порядком наради: 1) Відкриття Загальних Зборів. 2) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів. 3) Звіт з діяльності Старшини. 4) Звіт Провірної Комісії. 5) Дискусія над звітами й ухвалення абсолюторії. 6) Вибір членів Старшини та провірної комісії. 7) Установлення членської вкладки. 8) Внески й запити.

Збори відкрив голова Сокола-Батька інж. М. Хроновит, вітаючи делегатів гнізд, членів, гостей та представників преси. У своїй вступній промові голова С.-Б. підкреслив, що звіт зі сороклітньої діяльності Т-ва Старшини вже склався на попередніх Загальних Зборах, тому на нинішніх Зборах складатиме Старшина звіт тільки за 1934 рік. Цей рік, в якому відбувся 3. Краєвий Звіт (30. VI. і 1. VII.), є роком самопізнання. Це рік передомовий для всього соколіства, це тверда школа і досвід та ґрунт для соколів. Інцидент з 1. VII. багато навчив. Чиряк виліз на верш, показав правдиве обличчя частини українських соколів. Старшини і всі відповідальні соколи пізнали утаєну дійсність. А ті, які причинились до скандалу на III. Зданні, може навіть проти своєї волі і не здаючи собі з того справи, започаткували оздоровлення Соколіства.

Старшина складатиме звіт тільки зі своєї позависової діяльності. Перед Звангом уся праця в Т-ві була підготовкою до нього і в тої частини праці склали ми вже звіт на вадов. Зет. Зборах.

По Зданні серед соколів настало уламорочення, навіть паніка. Та не тривало коротко. Соколі-

МАТЕРІЯЛИ НА УБРАННЯ ПЕРШОРЯДНІ БЕЛЬСЬКІ ГАТУНКИ

Найнижчі ціни поручає

Тадей Цветлер Марійська Площа 3. 11/91 (Дім Шпрехера) тел. 238-13.

вашингтонську конвенцію, Японія потрикала договорами, що ще лише обмежують морські зброєння, але і цілу систему публичного права, яке пермувало відносини на Тихому Океані. Це торкається безпосередньо не лише британських, але ще сильніше совітських і американських зброєнь. Так воно є на ділі і тому, коли в Білій книзі згадується головню про Німеччину, то це треба зрозуміти лише тактичним маневром п. Менделєєва — на діліж він повинен був говорити про Японію. Зовсім що інше є думати, що „дух нації“ (націонал-соціалістів) є джерелом „моральної отрути“ в Європі, а зовсім що інше вважати його оправданням британського зброєння.

Не можна винити Гітлера за те, що він колиш запропонував був устійнити німецьку зброєну силу до 50 прц. французьких сил — адже він не винен, що Барту просто з мосту відмовився розглянути цю дуже скромну пропозицію. Німецькі амбіції і зброєння не є безпосередньо звернені проти заходу, але скоріше проти СРСР — це Україна, а може і балтійські держави, які німецька молодь і німецька тяжка промисловість вже в давня навчилися вважати своїми майбутніми колоніями і монополістичними ринками. Але німецький генеральний штаб дуже ясно адав собі справу з того, що вигляди для німецького нападу на СРСР, стануть актуальними швидко тоді, коли Японія заатакує червою армію на Сибірі. Тоді ось такими окружними дорогами ми доходимо до дійсної причини англійських зброєнь і до суті теперішньої англійської політики. „Небезпека, неспокій, нові зброєння, це все нігні загрози, явища, але безпосередня небезпека, пружина, яка може отой цілий чортівський механізм пустати в рух, криється в Японії. Нині тяжко передбачити, що могла би зробити зброєна Німеччина за 10 або й за 5 літ, — оскільки світ не зорганізується для вдержання мира. На нашу думку велика можливість є можлива виродок двох-трьох років лише тоді, коли сигнал до неї дасть Японія“. З цього слідує, викликаючи вислову „соціаліста“ з Львоні п. Майського, що мир є „неподільний“. Може нам і вдалося б (читавмо далі в статті) охоронити наш острів перед війною при допомозі сторожі на Рені, але ця загуміжкова концепція безпеки не може остаточно відвернути небезпеки загальної війни“.

І далі автор говорить вже виключно про Японію, як джерело найбільшої небезпеки світу. Ті уваги передамо у черговому числі.

М-н.

ство прочуваючи після ненадійного удару, кинулось до праці зі здвоєною енергією. Не збільшувати радів, але сталити й гартувати ті, що „Усунути з Т-ва лівий, вибуховий і недисциплінований елемент. Становище Старшини було не легке. З одної сторони перестарілий статут (який іще досі не затверджений), а другої — шкідники у лоні самої організації. Треба було вести працю між молотом і кувалдою.

Після того на секретарів Зборів поклали В. Савяка та В. Тихоліза.

З черги відчитано привіт, який записав на загальні Збори від Союзу Українського Соколіства за кордоном.

Загальні Збори приймали одностайно без поправок до відомого протоколу попередніх Заг. Зборів. Далі поодинокі члени Старшини складали звіти: справник Е. Влагітка, організаційний референт М. Тріль, заступник С.-Б. інж. Я. Влагітка, звіт з діяльності Спортової Секції дав інж. Я. Влагітка. Далі склали звіт про діяльність: референт викупів Українського Городу д-р Ігор Федів, господар Л. Оговецький та адміністратор „Соколіського Вістя“ В. Савяк.

Звіти ті точно обговорені в „Ділі“ з 14. ч. м. тому повторяти їх не будемо.

Крім тих звідлень звітували ще проф. Б. Жарський про видання С.-Б. та Е. Влагітка про праці слідчої комісії у справі злочинів соколіської дисципліни на III. Зданні. Для ілюстрації прочитано письмо від Старшини гнізда, яке повідомило було послуху, та яке зрозумівши свою похибку, зробило воє, щоб не зрадітиватися.

Інж. Хроновит пояснює, що ті, які писували звіти, мусять злати під увагу

Міські Театри, на вівторок 16-го квітня 1935.
Великий Театр — нині виникла вистава
 5-тих поп. **„Небожеська Комедія“**
 Шкільна вистава
 жонглерів Красівського
 за найнижчих цінах від 30 сот. до 150 зол.

Нині прем'єра в Театрі Різнобаростей
 Капітальна комедія Бернавера і Естерайхера
„ТАЄМНЕ КОНТО“
 певна забава цілий вечір

З відчитової сали.

Тво письменників і журналістів: д-р М. Рудницький і д-р М. Гнатишак: **„ЧИ ПИСЬМЕННИК МУСИТЬ МАТИ СВІТОГЛЯД?“** Сала „Молодот Громади“, 14. IV., год. 6. веч.

Оба прелегенти порозумілись щодо тем тільки в тій мірі, що один боронитиме тези, поставленої як запит у заголовку, позитивною відповіддю, другий — негативною. Дискусія між ними мала характер імпрізації і прелегенти чергувались. Після 45-мін. виміни думок голос заборили дискусію кількома заввагами.

Д-р М. Гнатишак вийшов від дефініції світогляду, називаючи так основні метафізичні переконання людини. Кожен із нас мусить мати такі переконання, тин більше має їх письменник. Але у звичайній мові світоглядом називаємо часто те, що означається терміном ідеологія себто гармонійну систему поглядів на суспільні, релігійні, національні та інші життєві справи. Такого світогляду кожна людина не має. Людина, що має вироблений світогляд, стоїть морально вище і твори з таким світоглядом мають глибший вплив на нас, ніж ті, в яких не знаходимо глибоких, сильних ідей. Але самі ідеї у творі не рішення про його вартість; письменник мусить мати ще талант і твор мусить відповідати естетичним вимогам, щоб мав літературну вартість. Твір може бути з естетичного погляду вартісний і письменникові можна признати талант, а проте критика може виступати проти нього з моральних оглядів як проти такого, що має шкідливий вплив на громадство. Література має теж виховну вартість, практичну і саме над тою її сторінкою мусить виконувати контролю критика.

М. Рудницький брав термін „світогляд“ у філософичній значині — суцільної системи ідей, яка розяснює всі фізичні та духові явища. Коли брати світогляд у буденному значині, такий, як мають усі, то не треба і ставити до письменника ніяких домагань, бо кожний має такий світогляд. А проте на підставі творів великих письменників здебільша важко здати собі справу з їх світоглядом; доказом цього хочби те, що кожний із нас находити у них інші ідеї, дуже суперечливі, найчастіше ті, які сам хоче. Письменник змальовує свої обсервації, досвіди, переживання як поодинокі факти, але їх не узагальнює; літературний твір тим різниться від філософичного, що орудує образами, не ідеями. На різних прикладах з історії літератури можна бачити, як письменники, коли пробували провадити у творі свої ідеї, згідно з тим, що вважали своїм світоглядом, нарушували вартість цього твору, бо не зміли орудувати ідеями. У численних випадках твори задомовились від ідеології письменника, в інших вони набирали великої сили.

У дискусії забирали слово пп.: М. Марія-Мельник, д-р І. Лоский, м-р Ісаків, д-р К. Чехович, Б. Кравців, д-р М. Дзєрович, Семчишин, М. Посацький, Глібовицький, Мельничук, д-р І. Копацький, М. Донцова. Більшість промовців висловлювала погляд, що письменник мусить мати світогляд у звич. людському розумінні і що той світогляд повинен бути позитивний, себто підносити нас, закріплювати, скріплювати національно та морально. Дискусія оберталась головню до школи полеміки з одною, наоспих киненою, немотивованою фразою М. Рудницького, який назвав Шевченка „безбодником“. Деякі з промовців складали чисто декларативні заяви, в що вони вірять і чого хотять від літератури.

Публики було багато, дискусія була би тягнулась безконечно, хоч вона зовсім не йшла по лінії наміченої проблеми: яку роль грають у творчості письменника ідеї.

Лет через стратосферу.

НЬО-ГОРК, 15. 4. ПАТ. Відомий американський летун Білл Пост вилетів удруге з Лос-Анджелеса через стратосферу до Нью-Йорку.

стверджує, що так є і саме а. Нуая є найкращим прикладом на це). Далше говорить про колючість поладок у край. Коли зникати, що на 150 невідлнних ггад С.Б. відбуа тільки 10 поладок у край, то можна арозуміти причину їх невідлнності.

Проф. С. Гайдучок говорить про перешкоди, які Сокильство зустрічає зі всіх сторін. Одною з таких болячок є і такі товариства, що плескають фла. культуру, які просто паралізують працю С.Б.

В дальшій дискусії брали ще участь пп.: Вербицький, Малуца, Лазар, Домбровський, Косовський, ред. Паліє та інші. У цілій дискусії на чолі висувалося непорозуміння між С.Б. та Українським Спортивним Союзом. Між іншим у дискусії заторкнено неприязню для УСС справу півелатції площі. Іншо про те, що УСС не вивався зі своїх зобовязань.

Цікавий і незвичайно цінний був ще голос інж. А. Палія. Живемо в переломових часах, тому мусимо дбати про дисципліну в „Соколі“. Тому треба перетести добір людей. Щодо двох світів, старих і молодих, то вони вже скінчилися, тепер є тільки соколи. С.Б не виступає проти УСС, але вважає шкідливим, коли в одній місцевості існують дві тіловиховні організації. Щодо спорту, то ми хочемо спортовця характеру, який наперед був би соколом, а поіно потім спортсменом.

При кінці члени Старшини відповідали на порушені в дискусії питання. Дискусія тривала майже 3 години; промовляло 17 бесідників.

По дискусії Збори одностолсно ухвалили абсолюторію Старшини та на виступи комісії-матки вибрали членів до нової Старшини. (Склад ми подали вже вчора).

Членську вкладку залишили Збори надати для гнізд 8 зол. річно, для заміських фла. членів 2 зол. річно, для членів 1 зол. місячно.

У внесках порушено кілька справ організаційного характеру.

Загальні Збори рішили вислати привіт почесному членові С.Б. проф. Ів. Боберському.

Короткою змістовою промовою голова С.Б. закрав Збори. На закінчення відспівано сокильський і національний гимн.

Сукна фабрики Альойз Моргенштерн

у великій виборі в найновіших
 десенях — на весну і літо Львів, Ягайлонська 2.

—:— На складі також найновіші оригінальні англійські купони. —:—:—

Увага: ЦІНИ ЗНАЧНО ЗНИЖЕНІ.

З ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РУХУ.

Політична нарада в Турці над Стриєм.

4. квітня 1935 р. відбулося в Турці в/Стр. засідання ширшого Повіт. Народ. Комітету. В нарадах взяло участь 108 делегатів з 23 громадських округів Турка. Поруч селянської більшості було присутніх 7 священників, 2 адвокати і кількох інших інтелігентів. Народи отворив голова Повіт. Нар. Комітету д-р Кондрат, секретарював д-р Дмитро Марців. Реферат про наше політичне положення і події в останній бюджетовій сесії Союму виголосив пос. Дм. Великанович. Господарський реферат виголосив голова Філії Сільського Господаря о. Колюшко з Розлуча. В дискусії особливо замітні виступи о. Адріяна Левицького з Турки, п. Андрія Горечка, д-ра Бабія, о. Івана Федевича і тром. Сисина з Лопушанки.

Дискусія оберталась головним чином до мови господарських умовин гірської околиці та до мови останніх самоуправних виборів. Загалом всі промовці стверджували, що самоуправні вибори в Турчанщині випади зле, а зазначили тут з одного боку офіційні чинники, які мов, жодсім не допустили наших людей на стаціонарні вибори, але з другого боку дуже завинили такі й свої люди, які не допилиували виборів, бо виявилися слабхарактерними. Нпр. в одній волості радні підписали виборчий протест, а потім у старості відкликали свої підписи. П. Горечко звернув особливу увагу на потребу політичної організованості. Обстоює пильний добір свідомих і характерних людей до партії та переведення повної реорганізації

Українського Нац.-Демократичного Об'єднання в повіті. Не останнє місце займає в дискусії гасло „свій до свого“. Особливо підкреслювали промовці колючість купувати штучні погані лише в Сільському Господарі. Розказували випадок, як один купець купував в Сільському Господарі томасину по 1 зол. насипав її по грошки на верх поганого сорту томасини і продав її по дешевій ціні за добру.

По дискусії ухвалено такі резолюції:

1) Ширший Повіт. Народний Комітет стверджує, що виключно й одиноким лише Українська Парламентарна Репрезентація, вибрана в 1930 році одноглідним фронтом всього українського громадянства, є поклікана репрезентувати український народ у Польщі.

2) Висловлює Українській Парл. Репрезентації та Проводові Українського Національно-Демократичного Об'єднання повне довіря за оборону прав українського народу та одобрює їх дотеперішню діяльність.

3) Визнає українське громадянство до консолідації всіх національних сил.

4) Складає ширшу подяку представникові своєї округи пос. Дмитрові Великановичеві за його невтомну працю на терені Союму й краю.

Наради закінчив короткою промовою голова ГНК. д-р Кондрат. Дякуючи присутнім за участь, реферати й дискусію, підкреслив, що лише щоденна муравляна праця введе нас з тяжкої ситуації. По тім присутні відспівали національний гимн.

60-ліття праці громадського діяча-патріота.

Ювілей о. шамб. Цегельського, декана й пароха в Камінці Струмиловій святом цілої Кам'янської Землі.

Дня 7. квітня ц. р. святкувала Кам'янщина 60-літній ювілей праці та заслуг старенького душпастиря о. шамб. Цегельського, декана і пароха в Камінці Струмиловій.

Свято започаткувала торжественна Служба Божя у церкві Богоматері, що її тому 52 роки Ювілят побудував. Службу Божу відправив в асисті місцевого духовенства делегат Матірнього Т-ва „Просвіта“ о. крилошанин Ю. Дзерович.

Вечором в 7. год. відбулася заходами Ділового Комітету Ювілейна Академія в саях Народного Дому, що теж повстав заходами достойного Ювілята ще в 1911 р. Велику саяю прибрано килимами та зеленю, а на головному місці виділили золоті ініціали старенького народнього діяча з датою 1875—1935. На свято прибули зі Львова голова „Просвіти“ Впп. д-р І. Брик, о. Ю. Дзерович, посол д-р А. Макарушак та багато рідні і знайомих з цілого краю, священство майже з цілого повіту, делегати читальень та інших установ з округи та непроглядна маса місцевого громадянства, якого обширні саяі Народного Дому не в силі були навіть примістити. Прибуття шанованого та любленого Ювілята на саяю привітали присутні гучними оплесками, а хор відспівав на його честь привітальну кантату. Впп. д-р П. Мінко підніс у довільній промові найважливіші заслуги та праці кам'янського маршала-керманіча. Згодом про 70-ті роки минулого століття, коли Кам'янщина лежала відлогом, коли треба було великих зусиль, щоби рухнути народ з довговічного отупіння. Не заликався великих трудів молодий тоді сотрудинок о. М. Цегельський. Почав працювати в культурній, політичній та економічній ділянці. Його заходами почали повставати перші кам'янські українські установи, організувалася народовецька партія, що згодом завдала смертний удар місцевому москвофільському таборові. За цю муравлину і невсипущу працю вивозять москалі о. Михайла Цегельського в 1915 р. до Києва, де не покладає рук, а тільки з іншими засланими галичанами будує українсько-

католицьку церкву, яка до 1917 р. таорить центр західного українства в Києві і є зразком для наших православних братів. По повороті о. шамб. знова обіймає провід кам'янської громадиства, закладає кружок „Рідної Школи“ та інші місцеві установи. Сьогодні, не зважаючи на старечий вік працює успішно даліше.

По промові д-р Мінко вручив Ювілятові пошестеки виконану адресову книгу з підписами усіх місцевих громадян. Відтак слідували привіти від Матірнього Т-ва „Просвіта“, Української Парламентарної Репрезентації та 12 місцевих установ. По устних привітах відчитав п. З. Саган надіслані привіти: від Експеленції мітрополита Андрея та єпископа перемиського Кир Йосафата, від усіх українських центральних установ, філій та читальень „Просвіти“ з цілого краю, від церковних деканатів і т. д.

У програмі Академії містилося ще кілька хороших точок та 2 деклямації. Мужеську деклямацію виголосив Впп. І. Давидович (Р. Дурбак: „Ювілейні побажання“), а діточу Ст. Рихва (З. Саган: „Поклін дітей“), почім дівчятка вручили о. Ювілятові великий кіш квітів.

По скінченні Академії о. шамб. подякував короткими словами делегатам, комітетові і всім присутнім та заповів, що поки тільки стане йому сил, не кине праці для добра народу і Батьківщини.

О. М.

Майже ЗАДІРНО рештки полотна 50 сот. панамма 90 сот. в сипи 1'10, крепон 70 сот. веба 1'— та модні повни на 40% дешевше **БЛАВІТНИЙ БАЗАР** — Львів, Іоанна Ч. 12.

Велике віче у Раймс.

ПАРИЖ, 15. 4. ПАТ. У спортивній парку в Раймс відбулись збори членів „Ісра де Фо“ при участі 15.000 осіб, які приїхали автобусами та автомобілями з різних околиць. До членів промовляв провідник цієї організації полк. де ля Рок. До вітних інцидентів не дійшло.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— До басейну Рури приїхав канц. Гітлер і оглянув промислові фабрики в Богум та Есен.

— У провінції Агра в Індії під час бігани музулман з індіанцями було 19 убитих і 50 ранених.

— Суд у Білгороді засудив підсудного Андре Грідічка на кару смерті за атентат на члена революційної ради Перовича.

— Вибори до парламенту в Югославії призначені на 5. травня ц. р. З цього приводу в цілій Югославії відбуваються великі політичні віча, на яких міністри виголошують промови.

Англійські відчити

про українське письменство й мистецтво в університеті в Канаді.

В саяі університету Манитоби у Вінніпегу, відбулись два інтересні відчити про українців, а саме 19. березня відчит професора Ватсона Керк Конел про українську поезію, а 22. березня відчит пані Р. Інгленд про українське народне мистецтво. Обидва відчити належать до серії відчитів, що мають на меті познайомити канадійське громадянство з народами Європи, які причиняються до збагачення культури Канади. Попередні відчити були присвячені полякам, далішій ісландцям, а теперішні українцям.

Цікава річ, що не було видно зацікавлення попередніми відчитами, коли про зацікавлення українськими відчитами свідчила оба рази численна публіка, між якою був, що правда, значний процент українців, але яку годі було назвати українською.

В українських відчитих професор Керк Конел і пані Інгленд виявили прегарне ознакування своїх предметів. Професор Керк Конел говорив про українських поетів і наводив цитати з творів так легко, неначе професор українець. Професор Керк Конел не оповідав того, що хтось йому говорив, він знаменитий лінгвіст, позначений із 70 мовами і писання українських поетів читає не в перекладах, але в оригіналі, а своє знання української мови доказав кількома гарними перекладами українських поезій англійською мовою. Між іншим він наводив свій власний переклад „Слова о полку Ігоревім“. Про українську

літературу сказав, що це „Синдереда, яка єшла на бал“. Леся Українку він признав найбільшу поетку у всіх славянських народів.

Добре познайомлення з українським народним мистецтвом, а спеціально з українськими вишивками виявила також пані Р. Інгленд. До свого відчиту вона долучила виставу українських ручних робіт, вишивок, виробів з дерева, килимів та ілюстрацій церков і старинних збірок. В уладженні вистави помагала їй пані М. Дума, член міської шкільної ради. До вистави треба також зарахувати виступи пані Ольги Павлової з українськими піснями та групи дівчат з українських стрижів з українськими народними танцями.

Від 15. квітня

Бюра Адміністрації „Діло“

відчинені від 9-тої рано до 6-тої вечір.

М. ВОЗНЯК.

ПІД ГАСЛОМ: „НА ДНІПРО! НА ДНІПРО! ДО КИЄВА!“

(Францішек Духінський і українська справа.)

У найтіснішому звязку з другою статтею Духінського стоїть надруковане в 19 ч. „О новин“ за 1872 р. „Письмо русинів з Цуріха по поводу Шевченкового вечера, даного Просвітою“ з підписом „Русини в Цуріху“. Відділені Альпійськими горами від земляків у рідній асмі відзиваються до них буцім-то „русини в Цуріху“ голосом незабутнього Тараса, пісн якого „всіх дітей одної Русі-Матері пробуджує до нового життя і покликає к одному ділу“. І на чужині переймаються українці однією дулькою віддати належну пошану Кобзареві. Було би він дійсно великим, бо витерпів найбільші муки, що є тріумфом українського народу. Мученика Тараса можна найкраще пошанувати, не наслідуючи його в його геройських терпіннях, але вивчивши бажання й обовязки, які він лишив українцям у своєму заповіті. Шевченко був мистцем, був людиною серця і з такого боку знають його найбільше. Найменше знають його як людину науки. А в тім був щепоток, що покликаний до бою, бере зброю в руки, яка обіцяє найшвидший успіх. Такою зброєю було почування, було народня пісня. У силі почування показав він дії нашого життя і тим темки дав зати ти перед нами й перед усім світом, що живемо, що маємо право до життя й що „заповнимо самостійну народність“

Однак як справжній геній порушив Шевченко глибоке, чисто наукове питання, найважливіше для народу, себто самопізнання щодо минулого й щодо теперішности. Головним пунктом нашої історії, який він признав за найважливіший для нашого майбутнього, є очищення історії нашого народу з фальшів. Він найсильніше заперестував проти всяких фальшувань, яких допускаються наші вороги, одні свідомо, інші несвідомо, „починаючи напр. історію москалів не в Москві і не в землях фінів або чудів, але в Новгороді, в Смоленську, в Чернигові, в Києві, на Галичу; або завдаючи брехню щодо відношень наших до поляків“. Навішши відомі слова німця з Шевченкового Послання про слов'ян і монголів, стверджували буцім-то „русини в Цуріху“, що наші вороги відібрали нам навіть знання нашого минулого й ми блудимо напосмачки. Недавно поправу такого лихого стану завдачуємо саме Шевченкові, на голос якого забралося декілька дослідників до виповнення його волі. А хоч далеко ще перед нами хвилина тріумфу, але вже тепер зрозуміли ми потребу дослідів щодо наших відносин до поляків, до Литви, до римського католицизму й византійської ортодоксії.

Як останні слова свідчать про те, що автором цієї статтейки був Духінський, так виразне признавання до цього маємо в найбільшому відступі статтейки з постановою пошанувати пам'ять Шевченка, даючи відповіді на зазначені вище теми, зокрема застановляючись над часами перед нападом монголів в XIII в. При згадці

про відповіді на порушені питання є відсилка до статті Духінського „Відношення русинів до поляків і до москалів“. А вже найближчого рішення ніяк не можна віднести до „русинів у Цуріху“, а саме: „Не іде нам о вичерпане предмету в відповіді на ті всі питання, але іде тільки о просте справозданне результатів наших вислідів особистих, ходить нам о те, аби побудити земляків наших, котрих положене і попередні приготування наукові обовязують до доповнення їх“. Таким робом автор переводить тільки думку Тараса, яка при взаємній праці повинна довести до того, щоб нас „ані москалями, ані недоляками не називали, а тільки русинами“ а щоб обходились із ними відповідно до нашого становища між народами.

Майже з певністю можна сказати, що це Духінський подав до „Основи“ з 1870 р. „Галич і замітки о російській історії“, себто „Мысли и заметки о русской истории“ Кавеліна, (Основа, 1870, чч. 4—8, 10—11, 21—22, 25—26), з редакційною приміткою, що редакція друкувала галічкі талемовитого російського письменника, щоб читачі переконались, наскільки правди в тому, що деякі люди аподиктично говорять про одність українського народу з російським (руско-го з російським). „Се буде антидот против учений „Слова“, котре від 1866 р. поставило собі за дачею працювати над затемненням тих понятій, котрі давніше, поміщаючи подібні артікули, як „Дві рускі народности“, само уяснювало“ (Далі буде.)

Загальні Збори Українського Гігієнічного Товариства.

В неділю 14. квітня ц. р. відбулись п'яті збори загальні збори Українського Гігієнічного Товариства, які відкрив голова д-р М. Панченко в год. 12:25 вполудне. Голова згадав, що за останнього року померли члени д-р. Ілля Кошарський, Роман Сосновський, лікарі д-р. Іван Олександрович, Іх пам'ять шанували. Довідку про роботу Товариства за минулий рік представив з міськ. Опісля голова й члени комісії референти склали вичерпуючі звіт з діяльності Товариства та поодинокі секції. УГ. Т-во має 5 філій, які ведуть теж активну діяльність. Наше громадянство адекватно не цікавиться в-гою народнього здоров'я і тому не підтримує діяльності Товариства, про

яку наші читачі вже знають зі статті д-ра Р. Осінчука. На внесок голови контрольною комісією д-ра Т. Бурчинського збори одностайно призначили виділові абсолюторію за його діяльність.

Головою Т-ва вибрали далі д-ра Маріана Панчинина; до Виділу ввійшли: д-р. Іван Герасимович, Іван Борим, абс. медичини, д-р Ст. Кривокульський, п. Ірина Бонковська, д-р Олександр Подолінський, д-р Софія Івченко, д-р Михайло Хомин і Б. Олесницький, студ. мед.

Після внесків і запитів голова закрив збори в год. 2:30. пополудні.

„Таймс“ проти мін. Тітулеску.

ЛОНДОН, 15. 4. ПАТ. „Таймс“ обговорюючи вчорашній виступ міністра Тітулеску, що він унеможливив великоросам у Стрелі амініти військові постанови проти Австрії, Малярщини і Бельгії. „Таймс“

підкреслює, що колиб така акція ударила на стосунки пакту Ліги і гарантії рівноправності, тоді агадані три держави односторонньо виповідають міжнародні зобов'язання, так, як це зробила Німеччина.

Засідання Ліги Націй скінчиться у середу.

ПАРИЖ, 15. 4. ПАТ. Авс повідомляє з Женеви, що засідання Ліги Націй скінчиться мабуть в середу вчорашній, бо мін. Ляваль мусить верну-

тись до Парижа, щоб приготуватись до своєї поїздки до Варшави і до Москви.

Страйк у Сирії

ТЕЛЬ-АВІВ, 15. 4. ПАТ. У Сирії арстає величезний страйк в приводе нових законів уряду. Крім страйку адвокатів, який тягнеться уже тиждень, страйкували шофери і продавці молока. Власники приватних автомобілів дістали листи з погрозами, колиб не приступили до страйку

Окружний біг навпростець.

В неділю, 14. квітня відбувся окружний біг навпростець. Львівцями для легкоатлетів на 4.5 км. для чоловіків на 2 км., для жінок на 1 км. До старту ставало 27 чоловіків, 10 жінок, 14 чоловіків, 13 жінок.

У бігу жінок (траса 1100 м.) перемогла Орися (Пай) в часі 5:44 м., 2) Крива (УССК) 5:48 м., 3) Філак (УССК), 4) Левицька (УССК).

У бігу чоловіків переміг Варцаба (Пай) 15:02, 2) Муравяк (УССК) 15:02, 3) Сліпко (Черник) 15:02, 4) Добрянський (Пай).

У бігу юніорів на 2 км. 1) Олексія (Богун) 8:25 м., 2) Шумило (Черник) 9:40, 3) Крупка П. (Черник), 4) Левицький (УССК). Дружинно: 1) Богун, 2) Черник.

У бігу чоловіків на 2 км. переміг дружинно Бити 121 точок, 2) Сокил III. 95 т., 3) Тризуб 84 т. — Індивідуально переміг Лідия (Богун) 8:40, 2) Орися П. (Б), 3) Понзаяк (Тризуб), 4) Сімонов, 5) Бернардин.

Великий вибір блаватних товарів

поручає ф'рма

Антін Увера
Львів, вул. Галицька ч. 10.
Ціни надзвичайно низькі.

НОВИНКИ

— Робити футер Юліяна Глушевського, Львів. Каштанова 3, 1. пов. тел. 54-46. Приймає футер до переоху на літо. 1138

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хоружинська 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матерію по 7 зол. 639 4-100

— Сезон у Черчі. Весняний сезон у Черчі починається вже 1. травня. Хворі на гіст. ісхіяс. артеріальну реву, недуги нирок, шлунок, жіночі та чоловічі, мають добру нагоду дешевого й швидкого лікування. 1340а 5-5

— Абдуль Гамід на екрані. Після кількох великих європейських володарів, що стали фільмовими героями, приходить черга на „Червоного султана“ Абдуль Гаміда. Був це немілований тиран, напів виродок, що не мав пошани і повадилося з людьми як із предметами. Його особаю поцікавилось одно з головних фільмових виробництв в Англії, захоплене успіхами фільмів з приватного життя Генрика VIII „Червоний султан“, що належав до найкращих темних володарів учорашньої Європи, відомий йому в одному із лівівських кін.

Паста до зубів
ОДОЛЬ хоро-
нить зуби перед
поганою закрас-
кою. Зуби чи-
щені пастою
ОДОЛЬ, стають
білі як перли.

— Відкриття українського вченого. Проф. Д. Чижевський, що після кількітвної діяльності в Укр. Пед. Інституті та Укр. Універс. в Празі, є тепер професором університету в Галле (Німеччина), найшов рукопис Яна Амоса Коменського „Пансофія“, що має біля 3000 фоліових сторін. Рукопис знайдено в бібліотеці галльського єпископа, який зберігав його після смерті. На цю працю Коменський присвятив кілька літ. Відома була лише частина „Пансофії“, а нинішня нахилена значно збагачує, доповнює а частково й міняє образ філософічних поглядів Коменського. Твір обіймає між іншим дуже цікаву статтю про філософію мови. „Пансофія“ — це не лише енциклопедія тодішньої науки, а й система популярного викладу про всі речі, зрозуміння яких мали би повесті людство до щастя. Коменський хотів „Пансофією“ дати людству шлях до царства божого на землі. Проф. Д. Чижевський був недавно в Празі та зробив про своє відкриття доповідь в Укр. Істор. Філол. Т-ві. Про цінне наукове відкриття поділя вістку чеська преса і видосила репліку радіостанції, що не знати чому зробила Д. Чижевського „російським істориком“.

— Львівська хроніка. При контролі львівських автодорожок городське староство укарало 31 шоферів, а двома відобрало право їзди. — При вул. Пелчинській на місці давніх військових бараків почали будувати адміністративний будинок міської електрики коштом одного мільона зол.

— Краєва хроніка. Управа міста Скольного розпочала відбудову мосту на пляжі, знищеного водами, що спливали з гір. — Громадського писаря з Журавині Бартишського, засудив перемиський суд за грошеві зложивання на шкоду громади на рік в'язниці і 6. віста Мих. Максим за занедбання догляду на 8 місяців в'язниці з припиненням кари. — В Зимній Відці під Львовом відобраз собі життя ем. майор Влад. Добровольський, заживши отрути і перетявши собі жили. — У Золочеві поліція арештувала Володимира Десагу, який 7. д. м. вкрав у М. Кордуби у Львові при вул. Каспра Бочковського 11 готівкою 1.450 зол., два футра та 4 одяги і срібну заставу вартості 2.000 ол.

— Для засуджених нема місця у в'язниці. В Косівщині вилінали шайку, що грабувала на косівській і кутській дорогах. Нападала на купців, яким відбирала гроші, вогну, шкіри, яйця і т. п. Суд у Кутах засудив Семена Мельничука, Михайла Кричуна і Василя Попенюка на 6 до 12 місяців в'язниці, однак тому, що в'язниці переповерена, засуджені ходять на волю.

— Зловживання в луцькій міській касі. Б. Луцьку арештовано члена управи і віцедиректора міської каси ощадності Івана Давид і сина одного з місцевих купців Гриншана. Дальше слідство довело до арештування директора каси Олександра Калюка. Викриття зловживань в луцькій міській касі викликало серед населення велику сензацію. Зловживання датувались від 1929 р.

— Зруйнували церкву на будову вулиці. Большевики в Кам'янці Подільському розібрали Олександрівську церкву, а камінь вжили на будову Шевченківської та Петровської вулиці. Розбираючи церкву в її вітарі знайшли два мішки імперових грошей, випущених за часів Української Народньої Республіки.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Міліонова Фільма

для міліонів

небаром у кіні „АТЛАНТИК“

Червоний Султан

Абдуль
Гамід

незабаром у кіні „АТЛАНТИК“

— Напад на двір. До мешканця вальсника дівр у Юречковій, мов. Добромилів, Корвіна, дісталися крадів винно від городу бандити і синам дружини кімнату, вкладаючи в ціннішими предметами. Описав пішли до кімнати, де було зібране товариство, що складалося з кількох панів, Корвіна то його кривого. Бандити з наставленими револьверами зажадали видачі готівки і дорогоцінностей. Мужчини відмовили цьому домашньому, добуваючи револьверів. Виявилася стрілянина, серед якої бандити тяжко ранили Корвіна, а його своячка вбили. Повідомлена поліція вислала на місце нападу поліційного пса.

— Підозріла недуга 11 учениць. У Білостоні одинадцять учениць народної школи зазнали невідомою речовиною. Слідство виявило, що дівчата зазнали нікотину, бо дуже багато курили. Коли дівчата почувалися погано, одна учениця дала понюхати їм порошок, насичений сильним наркотиком. Дівчата розхорувалися. Ведуть слідство.

— Гроші зігнали в пивниці. Один мешканець села Пуцев біля Ченстохови зберігував у пивниці 1.800 зол. банкнотами. Коли за якийсь час вийшов гроші, переконатися, що банкноти зігнали, перемінившись в папір без вартості.

— Напад на церкву. Православний священник Албов в Лятеголі в Вилениці повідомив поліцію, що незнамі бандити хотіли вломитися до церкви, але сполошив їх його син. Один бандит ударив сина священника заломом по голові, а інший стріляв з револьвера, але нікого не поціпив.

— З Польщі. В Сосніці арештували на вулиці комуністичного агітатора Аврама Ландар, який, переведений до слідчого уряду, вмер нагло від серцевого удару. — В Лодзі у склепі з писальними приладами вибухло кілька тисяч страпків, при чому ранило кілька осіб.

— Лінгвіст забув нагло всі мови. Французькі часописи повідомляють про трагедію професора паризького університету Еміля Вожа, одного з найвизначніших європейських лінгвістів. Вожа, що має 42 роки, опанував досі 45 різних мов. Недавно почав вивчати одночасно чотири нові мови і заповів, що незабаром їх опанує. Одного ранку пробудився з дивним хаосом у голові. Як щодень пішов на університет, щоби викласти виклад. Нараз переконався, що не пам'ятає ні одного слова із 45 мов.

Доля лицем до промислу.

Бориславський басейн належить до найбільш упри-вілених частин краю. Природні багатства творять відставу добробуту мешканців цієї частини, але і доля не забуває за неї, бо майже у кожній класі Державної Лотерії обдаровує їх великими виграями. В одній тільки четвертій класі попередньої лотерії в нафтовому басейні поділили там дві виграші по 50.000 зол., які впали на числа 124556 і 176554, а перетим ще в III-й класі 30-ї лотерії драгобичани виграли 300.000 зол. на ч. 36439.

І 13. ч. м., в останньому дні тягнення III-ї класи, 100.000 зол. впало на ч. 168759, продане за посередництвом поштового уряду в Драгобичі трьом службовцям нафтових фірм, оп. П. Д., С. Н. і І. Б. Четверту четвертку купила група функціонерів дворцевої пошти.

Треба підкреслити цікавий епізод, що на ч. 168759 в попередній класі впала виграш зол. 50. — тілці не перемогли це планітний виграш у сумі 100.330 зол., але облегчило грачам завданням листів, що дають гроші вже їх не коштувала. В цьому факті проявилася яскраво додатні сторінки врівноваження 50 золотих виграшів.

Зрештою цим разом доля азартів звернулася „лицем до промислу“. Других 100.000 зол. впало саме на ч. 62487, яке купив службовець одної з мануфактурних фірм у Лодзі, п. М. Нейман і група його найближчих приятелів, а третя сотисячна виграша припала мешканцям відомої фабричної оселі Островця Келецького на ч. 134862. Є ними пр. Р. І. Фрізлер, Ф. Л. бухгалтер, П. І. робітник і Г. К., дрібний купець.

Крім цього Лодзь одержала 50.000 зол., які впали на ч. 173232. Другою виграшною 50.000 зол. поділяться власники лоту ч. 99463, замешкали в Кракові.

В цей спосіб закінчено III-ю класу 32-ї лотерії. 6. травня розпочнеться тягнення IV-ї класи, описав вступимо в лотерію 33-ю, якої план, як відомо, передбачує велику несподіванку для грачів, а саме у формі безплатного додаткового різняного лотування.

ними говорив досі плавно. Його відставили до санаторії, де лікарі ствердили, що його мозок не витримує так великого напруження і він утратив зовсім пам'ять до мов. Навіть по французьки говорить дуже повільно і з надумою. Однак лікарі не втрачають надії, що довше лікування усуне цей сумний наслідок перевтоми.

— Гітлер спить 4—5 годин. Англійський публіцист Гордон Леннокс оголосив біографію Гітлера, що містить багато подробиць з його приватного життя. Довідаємося з неї, що Гітлер спить пересічно 4—5 годин на добу, а як треба, то й зовсім обходиться без того відпочинку. Зі всіх боків лікарі накидують йому засоби проти нервового виснаження й безсонниці, але Гітлер їх не приймає. Невдовзі одержав з Японії якийсь лік, що відомоюдує й оживляє організм. Однак Гітлер відкинув його, мовлячи, що 4 до 5 годин сну на добу йому досить.

Новий Самоуправний Закон

(Друге справлене і доповнене видання)

Ціна тільки: зол. 0.80

(з поштовою пересилкою 0.95 зол.).

Хто надішле належність складанкою П. К. О. 594.066 тому негайно вишле книжечку Адміністрація „Діла“, — Львів, Ринок ч. 10.

— Жахлива картина большевицького раю. Англійський публіцист Стефан Свіфт відбув недавно подорож по совітській Україні і зробив такі спостереження, коли припадково знайшовся без опіки большевицької поліції. Поля неуправлені і пусті, ніхто на них не працює. Кидається в очі повна нестача звірят: ніде не видати корови, вола або коня. Навіть псів, котів і дробу нема. Все вигибло, заки ще повмирили люди. В одному селі біля Немирова всі доми були опущені, у вікнах повибивані шибки. Не було ніякого мешканця, як ствердив англійський журналіст. Людей заслано на Сибір за те, що не хотіли належати до колгоспу, а їх майно skonфісковано.

— Червоний дощ і чорний сніг. Катастрофальний пісковий буревій, що навістив середньо-західні степи Зл. Держав, триває далі й атакує все нові простори. Досі катастрофа постигла вісім степів і посувається у східному напрямі. Десятки тисяч кв. кілометрів управної землі перемінило в піскову пустиню. Всі шпиталі переповнені людьми хворими на віддіхові органи. Операції неможливі, бо операційні зали заневищені піском і пилом, який добувається крізь зачинені вікна та двері до середини. Одночасно виступають дивні явища природи. В Канзасі алав червоний дощ, що залишив на дахах ржаві плями. Після дощу став падати чорний сніг і зараз розплився в сіру брудну масу. На просторах, яких не навістила стихійна катастрофа безпосередньо, повітря насичене гризким пилом, що приневолює населення носити газові маски. На сесії парламенту в Тексасі послали радили з газовими масками на головах. В околицях, засипаних піском, всяка комунікація припинена. Кільканадцять літаків постигла катастрофа, а число людських жертв росте з дня на день.

— Річні вістки. Німецький уряд мав намір надати генералу Людендорфові титул маршала з нагоди його 70-ліття, але він відмовився від тої честі. — У Білгороді відкрили при спілчанстві членів уряду „Дім журналістів“. — 11. ч. м. 1500 студентів вищих шкіл у Нью Йорку страйкувало годину для демонстрації проти можливості війни; 12. страйкували увесь день. — у Москві у дорозі з Новосибірська зупинився славний шведський учений і мандрівник Свен Гелін. — У Палестині засадили добродійні життєві організації ліс у пам'ять убитого югославянського короля Олександра. — Цього року налаштують систематичну пароплавну комунікацію між французькими і совітськими пристанями. — У Берліні трапляються випадки, що на жидів нападають на вулиці, це наслідок відновленого економічного бойкоту жидів. — Шведська влада зачинила у Женеві два анти-семітські тижневики.

— Через шаунок до серця! Перелісаний чат на найбільше виснажливий для кожної галі домі. Через шаунок не тільки треба поробити основні поради, але кожну П. і Дому мусить ще приготувати багато ланчоніт, передовсім тістоток і печива, без яких не можуть обійтися Великдень Свята. Найбільшим клопотом не думка, чи пляшки і банки впадутся. Щоби вони впались поручаємо дуже при приладжуванні печива дошати до мучки і пересіяти трикратно 1/3 частину кукурудзяної мучки „Мондамін“. „Мондамін“ це продукт, що надає печиву відповідну легкість і аромат, від чого печиво стає не лише пухке, але передовсім легкостворює. Кукурудзяну мучку „Мондамін“ можна дістати в кожній харчовій крамниці і в дрогерії або „атлантських“ дах.

3 концертної салі.

Концерт у честь Шевченка у Станиславові.

ВІД РЕД.: Про цей концерт був уже в „Ділі“ (ч. 95) допис п. К. Е. О. Іншішню замітку містимо як доповнення до того допису.

Два 6. квітня ц. р. відбувся у Станиславові в салі „Сокола“ святочний концерт у честь Шевченка. В програму входили хори передмість Гірка, Бельведер та хори „Думки“ і „Станиславськського Бояна“; далі дві точки нашого мистецтва співака М. Голинського та промова м-ра М. Крушніра.

Концерт започаткував муж. хор „Думка“, що під умільним та енергійним проводом м-ра Л. Крушельницького відспівав зовсім поправно кантату Стефенка „Шевченкові“. Промова м-ра М. Крушніра відзначалася оригінальним підходом до са-та й відбігала від шаблонних промов, виготовлених підчас Шевченкових свят. З черги лінійний хор чит. „Просвіти“. Книжнич-Гірка відспівав під орудою п. Дувірака „Сон“ Лівняного. Це хор щойно зорганізований, тому годі від нього вимагати багато. Та всеж таки вже й тепер можна запримітити в ньому гарні голоси і велику працю диригента. Мішаний хор чит. „Проліт“. Книжнич-Бельведер відспівав Білковського „Думи мої“ під проводом дир. І. Вороняча зовсім добре, лиш місцями інтерпретація була за своєю. Хор своїм числом, доборок як і співниками зробив на всіх миле враження. Тому організатори цього хору повинні не жалувати праці, бо цей хор може в майбутньому стати першим у нашій сільській хором м. Станиславова.

„Станиславський Боян“ відспівав Лисенка: „Жалібний мирш“ під проводом проф. І. Неліського — і щодо інтерпретації твору і щодо динаміки і щодо співання вповні влучно. Між голосами хору слід вирізняти солістів: п. Трачаву — ніжний і милозвучний сопран, п. Ст. Курієць — альт та дуже симпатичного ліричного тенора м-ра Крушельницького. Друга точка „Бояна“ — Бортнянського концерт III. („Господи, слава Твоя“), не випала вповні вдало через те, що диригент проф. Б. в часі продукції попав у дивну трему і втратив владу над хором. Слухачам даю це нагоду пізнати, як адисциплінований хор і талановитих співаків, коли його диригент стриває гнів над ним, може, не зважаючи на хибне подання голосу, увійти в русло тонації.

Вкінці дві точки програми з двома задатками відспівав наш славний артист-співак М. Голинський, а саме: Углицького: арію Хоми з опери „Віа“ („Минають дні“) та Безкороваліного: „Думи мої“ в супроводі фортепіану і чела. Вперше у нас виконаний твір Углицького є великим і цінним прибутком у нашій музичній літературі. Щоб його виконати, мусить співак оперувати шкорою голосовою скалою та поборювати багато технічних труднощів, що М. Голинському вповні вдалося. Колиб не фатальні хибки салі українського „Сокола“ (повний брак акустики та вентиляції), то згаданий твір, як і вся програма, брав би вищий далеко краще. Як надатки відспівав М. Голинський Баранського „Ой, поля“ та Б. Валянина „На щод мені вродо“ (уризок з Титира).

Нашому громадянству ім'я Углицького не дуже ще відоме, хоч є це композитор, що має за собою велику та плідну працю на полі української муз. культури. Він бувший директор консерваторії в Петрограді; тепер живе в Нью Йорку, де працює невпинно над поширенням нашої муз. культури серед чужинців. Згадуємо, що в найближчому часі має відбутися старанням п. Углицького у найбільшому стадіоні в Нью Йорку великий концерт української музики, на який запрошено нашого земляка М. Голинського.

Фортепіановий достріл мала у своїх певних руках п. проф. Крижівська.

Враження з концерту назагал дуже гарне, фреквенція велика. Дуже оригінальна та пошислов'я декорація сцени, виконана студ. акад. мистецтва в Кракові п. Золієм.

Весна в слові, танку і музиці.

Під таким наголовком улаштував Кружок Рідної Школи ім. Гали Барвінок в салі театру Рідної Школи. Це не тільки молодих аспірантів мистецтва. Всі, що виступали, є безперечно талановиті і мимоволі слухачеві приходить думка, як розвинулися у будучині ці таланти. Це так веселих ще публіцистів розвиває колись, коли буде поривати слухачів ариєм мислом. Тільки щодо розвитку таланту, то тут потрібне велике проміння, тут головне потрібна організація праці та зримування до щораз більшого.

Дуже гарним та поетичним вступним словом в Гали Гургули виводила нас у настрій весни. В. Євгенія Зарицька своїм умінням з виступаючих найкраще ариєм. Голос її має цікаву темну красу, а при тім є м'який. Спосіб її співання є дуже музикальний. Леся Деркачівна, яка вже своїм виробила марку талановитої скрипачки і цим разом обрала чудні оплески. Євгенія Барвінська своїм ілюстративним продукціям дала багато відумчності, п. Олександра Шурат вкотре виступила перед вашою публікою. Її стилізовані танки викликають інтерес. Богато радості та безпосередності внесли на естраду наймолодші учениці ритмічного курсу п. Оксана Федаківна.

До цілості потрібна була ще рецитация.

І. Приймоча.

ДИВОГЛЯДИ.

ПОГАНСЬКІ ОГолоШЕННЯ

В дрібних оголошеннях у німецькій пресі можна бачити, що пропаганда поганства робить там свою діло. Батьки дають своїм дітям поганські ігри і багато з них оголошення, що „справжній поганець“ хоче листуватись або знайомитись з справжньою поганкою.

ПРОТИ П'ЯНИХ ПОДРУЖ.

Парламент американського союзу Іллінойс (де входить теж Шікаго) прийняв закон, який зобов'язує п. зв. п'яні подружки. Досі цивільні суди давали шлюб молодій парі також і вночі, коли така пара з'являлась перед судом з відповідними документами, навіть підхмелена. Траплялось часто, що молоді люди познайомившись у барі, ресторані або на танцях, після відповідної кількості алкоголю рішались одружитись. Ясно, що в 1000 таких п'яних подруж 999 кічилось шлюбом.

НЕМА НІЧОГО НОВОГО.

„Коктейль“ — лікер, напій, що складається з різних родів алкоголю, винайдений американцями і такий поширений останніми роками, який вже в Європі. На одному офіційному банкеті в Лондоні пили коктейль, зроблений на підставі принципу, який зберігся в гробниці Тутанхамона. Великий фараон мусів його дуже любив, коли прийняв цієї отрути долучили йому на вічну дорогу.

МОНОКЛЬ У МОДІ.

Японські студенти привезли з Європи до рідного краю нову моду: монокль. Байдуже, чи хто потребує його для загострення зору, це частина моди. За студентами почали вже носити монокль торговці, промисловці, навіть звичайні громадяни.

Всі діти на селі і в місті читають: „Світ Дитини“ і „Діточку Бібліотеку“ Щорічні передплати по 5 зол. висилати на адресу: Львів, вул. Зіморевича 3.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Пелагія з Волинців Фільцова, власнистка землі в Перемишлі, померла 12. квітня 1935 р. в 78 р. життя. Покійна була людиною незвичайно енергійною та рідко вродженою інтелектуалкою. Завдяки невтомній праці, сама дочка багатьох перемишльських міщан, встигла дати своїм дітям високу освіту. Двох із них є адвокатами, двоє інженерами, а донька лікарем. Всіх виховала на корисних громадян своєї нації. Син брав участь у нашій визвольній боротьбі, при чому один з них показав свою голову в перших днях змагань за Перемишль в 1918 р. Увесь час свого трудовитого життя стояв її дім у Перемишлі отвором для багатьох бідних учнів перемишльської гімназії, яким помагала не тільки матеріально, але і підтримувала їх морально в часі такої тяжкої життєвої змагання в гімназії і пізніше на університетських студіях. Тому можна собі загальну пошану як жінка рідної нації і нації. Земля її перомі.

Хто хоче допомогти „Рідній Школі“, нехай при всяких закупках домагається „Провірних бльочків Рідної Школи“.

Дописи.

Концерт народної пісні. Дня 7. квітня ц. р. улаштувало Тво „Стрийський Боян“ концерт народної пісні. Давня слава музично-співачої культури Стрия ожилла знову. Під проводом д-ра Миколи Колесси „Стрийський Боян“ у числі 60 осіб показав, що є в нас ще музичні жемчуги — слід тільки їх відгребати, ошліфувати і вивести на денне світло, а вони всіх захоплять своєю красою. Концерт призначений в 12 год. вполудня для селян доокочинних сіл і ширших кругів суспільності не має фреквенції, ба, навіть треба зазначити, що ніхто з сіл не зодкався концертом народної пісні, навіть недавно нагороджені хори повіту; зате вчором зібралася добрий стрийська публіка, що виповнила вщерть салю Н. Дому. Тому концерт пройшов з великим моральним і матеріальним успіхом. Участь у концерті взяв с. Зенон Гумецький, соліст зі Львова, який крім оголошених точок мусів відолівати ще й надатки для задоволення роентуа-змованої публіки.

Виклад про газ. Дня 6. квітня ц. р. в салі „Українського Касина“ у Стрию мав виклад про газі місцевий лікар д-р Рибачевський. Виклад був незвичайно цікавий і приступно викладений. По підсумку виявилася дискусія, яка вказувала на велике знання, готовність молоді, темою.

Шевченківські роковини в Р. Школі. Шевченківські роковини випадали Рідна Школа під управою п. Скорикова двома концертами, а саме 6. 4. народна пісня і 13. 4. гімназія та семінарія у власній гімнастичній залі. Милою новинкою була промова, переплітувана декламаційним ученим, з котрих одна була одягнена в стилізований стрий.

Шевченківський концерт кружка „Союзу Українок“ на передмісті Лани. Дня 14. квітня ц. р. відбувся концерт у честь Шевченка старанням кружка „С. Українок“ на Ланах. Всі точки були якесь підготовані і виведені. Цей кружок вибивається на провінціях культурного життя на Ланах і є дані, що наше жіноцтво побудує на Ланах таку потрібну салю на всілякі потреби та погодить мужики, які для спільної конструктивної праці не вміють знайти спільної мови.

ЗОЛОЧІВ.

Сокільський вечір. Небуденним явищем у громадському житті Золочева було в дні 7. 4. ц. р. свято золочівського сокільського доросту. Розпочала це свято промова д-ра Безпалька, викладена з великим ораторським хистом, повна алегорія із визвольної боротьби українського народу. Промовець додачував нещадно наших визвольних змагань у недостатні анковання у нас громадського духа, при чому вказав, що інші народи, маючи розвинені сокільські організації, слідали саме виховування громадської психіки і цьому головне завдання своє визволення і збудування власної держави. Рухомі пролунали посестер у творчості стояли на висоті. Впрямі дивачі відлифоч, на коні та всі під проводом п. 3. Мудрої вийшли незвичайно гарно. У вправляючих слідо велику дисципліну і виконання у всіх позробках. Вершком зацікавлення були всі і вправи хлопців на коні, де карколомні перескоки викликували загальний подив і бурю оплесків. Поодинокі точки програми були переплітувані двома декламаціями: п. 3. Мудрої (уривок з поеми Л. Українки: „Роберт Брюс, шотландський король“) і п. Войцуня (І. Франка: „Каменярі“) та національними танками. Крайшні з виведених національних танків були: „Сон Катерини“ і „Хорова“ танок посестер „Суходольський козачок“ — дует п. Рузіної і п. Дутки та „Запорожець“ — танок хлопців. На висоті стояла також труба оркестра Т-ва „Сокіл“ у Золочеві, яка під енергійною і факховою керуно п. Поляку пригравала до всіх вправ і крім цього відіграла зовсім добре як сольові точки увертуру „Міньон“ та в ансамблю пісень з „Наташки Полтавки“. Свято закінчило на присутніх гарне враження і було виявом справності й організованості молодого сокільства. Одне програма, як і перерви між точками були рішучо за довгі. На будуче такі імпреси повинні тривати коротше.

БЕРЕЖАНЩИНА.

З діяльності „Лугу“ в Мечислові. Дня 24. м. м. відбувся в Мечислові загальні збори Т-ва „Луг“, які отворив голова В. Федик. Він дав також звіт з діяльності нашого „Лугу“ за цілий рік. По виборі нової старшини, в склад якої зайшов як голова Богдан Гумецький, як заст. гол. Калінович Петро і як писар Федик Микола, ухвалили збори, що оскільки хтось з луговиків гоніть без

... ДВІЧІ ДЕННО ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВРОДИ.

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ У ПІНГ-ПОНГУ.

2. IV. Каменярі — Чорні 2:4. Парті виграла Гладкий П. Мельник. У змаганнях двох клубових мистець переміг мистець Каменярів Гладкий П. мистец Чорних Цибруха.

12. IV. Каменярі — Торг. Пром. Молодь СУК 6:0. Парті виграла Гладкий Л. П. Мандайовський, Мельник, Миханішин, Коваль.

13. IV. Каменярі — О. М. П. Замарстинів 5:1 (до-ріст). Парті виграла: Ждан, Коваль, Славко, Володько П., Володько К.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Доценко: ЗИМОВИЙ ПОХІД Армії Української Народної Республіки (6. XII. 1919 — 6. V. 1920). Вир-шана 1935. Стер. СЛН + (Документи) 240 ст. 5 дм. ф. 8.

Філарет Колесса: БАЛЯДА ПРО ДОЧКУ-ПТАШКУ В СЛОВ'ЯНСЬКІЙ НАРОДНІЙ ПОЕЗІ. Стор. від 147 до 186.

Проф. М. Кобрин: ПРО МОВУ БОГОСЛУЖЕННЯ. Доклад 6-й Комісії Передоборного Зібрання. Луцьк 1935 р. Ст. 119. Ціна незначена. Набувати у автора — Кременець.

Зміст: Розділи: I. З історії богослуження. Цей розділ має 9 частин. II. Діяльність св. братів Кирила і Мефодія серед словян (9 частин). III. Діло св. братів після їх смерті. (6 частин). IV. Церковно-словянське богослуження на Русі. У цьому розділі є такі частини: 1. Незрозумілість церковно-слов'янського богослуження на Русі. 2. Зеходи про переклади на народну мову. 3. Прав. Церква „я огиду“ приходить. 4. Проф. Г. Воскресенський про змішаність церк.-слов. мови. 5. Думки російських єпископів про церк.-слов. богослуження. 6. І Церкві зрозуміла мова є необхідна. V. Українське богослуження на Волині. 1. Правильність та канонічність українського богослуження. 2. Боротьба проти укр. богослуження. VI. Розгляд заперечень проти україн. богослуження. 1. Інші народи заховають стару мову богослуження. 2. „Словянське богослуження і без перекладу зрозуміле“. 3. Ухвала Київського Собору 1918 р. 4. Нарід не бажає укр. богослуження. 5. Пленісцит 1927 р. про мову богослуження. 6. Про вульгарність укр. богослуження. 7. Недання вульгарності мові: польської, французької, чеської, сербської і російської. 8. Викладення церк.-слов. мови. 9. Про незрозуміння україн. мови. 10. Про незрозумілість і мистичку богослуження. 11. Наклепи на сторонників укр. богослуження. 12. Про порушення єдності Церкви. 13. Наклепи на Луцький Церковний З'їзд. 14. Обвинувачення українців у політичності. 15. Думки проф. Ключевського, Платонова і ки. Трубецького про походження великоросів. 16. Про відкинення українцями великоросійських свят. — Основні тези докладу. Проект ухвали Комісії.

Ця книжка, як видно зі заголовків її частин, всебічно освітлює справу української мови в богослуженні та відзеркалює церковно-національне життя Волині. А одна з частин — про думку самих російських мовознавців щодо походження великоросів корисною була би для всіх мовознавчих недоборів.

X.

ЖУРНАЛИ.

ЖІНКА, орган Союзу Українок, двотижневик. Львів 15. квітня 1935. Ч. 8. Рік I. Зміст: Міжнародна Жіночий Конгрес у Константинополі; 3. Мірна: Мих. Грушевський у Центр. Раді; М. Пеньковська: Оксана Павленко, д-р Х. Коваленко: Економічний розвиток України; Мих. Шварц: Поворотна хвиля; Сонце, повітря, рух; Голоси преси про Заг. З'їзд Союзу Українок; М. Ніжковська: З концертової салі (концерт п. І. Приймочої); Криж на шу прилизу; Культура тіла. — Вийде жіноча кооперативна „Союз Українок“, Львів, Сикстусська 44.

ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, квітня 14. квітня 1935. Р. XV. Ч. 15.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

ТЕАТРИ.

Великий Миський Театр.

Вівторок, 16. IV. год. 5 попол. „Небесна комедія“.

Середа, 17. IV. год. 7.30 веч. „Чужа дитина“ (постанова Яковлєва).

Театр Різнобаростей.

Вівторок, 16. IV. год. 7.30 веч. „Таси-не конто“, ком. Бернхеймера й Естегайхера.

Середа, 17. IV. Театр. починний.

Кіно.

АДРІАН: „Загада світа“ Гаррі Піла.

АНОЛЬД: „Недоінженер сифонія“.

АТЛАНТИК: „Московські ночі“.

ВАНДА: „Кавалькада“.

ГРАЖИНА: „Вероніка“ (Фр. Галь).

КАСІО: „Веседа вдова“ оперетка Лейгара (з Мор. Шелазі та Мекдоннада).

КОМІСЕН: „Двоїм жінок“ і ревія „Веседа, гріх і сміх“.

КОПЕРНИК: „Цар парів“.

МАРУ ЕНЬКА: „Цар парів“.

МІРАЖ: „Нана“ з Альою Степ.

МУЗА: „Веселина парад“ (Фр. Галь).

ПАКС: „Врантас“ та тижн. ПАТ-а.

ПАЛІС: „Літо - подімайстер“ (Дж. Мей).

ПАВ: „Велика парад“, коліроване „Міа Мавс“.

РАЙ: „Каріока“.

СВІТ: „Удавські обіти“.

СОВІЕ: „Небесні птахи“ та ревія.

СТИЛЕВ: „Двоїм зі смертю“ і ревія.

УТІХА: „Присмірники північ“ і ревія.

ХІМЕРА: „Чотириох джентельменів“ і Бастер Кітон.

Закордонне радіо.

Вівторок, 16. квітня 1935.

Відень (505,8) 12-00 Популярна муз., 14-15 Епо. концерт, 22-45 Вес. пісеньки, Братислава (298,8) 17-05 Скрипка, 20-05 Форт., Кошиці (259,1) 18-00 Спів, 20-25 Скрипка, Прага (470,2) 11-05 Бах — муз. радіосенка, 12-35 Салон. музика, 18-25 Забутий романтизм у музиці, Париж (1618) 10-45 Оп. музика, Білгород (437,3) 12-10 Рос. пісні, 17-00 Пісеньки в супр. орк., Берлін (356,7) 15-55 Ари з нім. опер, 19-00 Моцартові твори, 19-20 Піфінерові твори, 20-10 Весе. мелодії, Франкфурт (351,1) 16-00 Форт., 17-00 Вок. муз. концерт, Кенігсвертергаузен (1571) 11-30 Пісні, 17-45 Моцартові твори, 20-15 Сп. ресіталь, 21-05 Овєтня (пісні Генделя, Шуберта, Брамса, Верді), Кельн (455,0) 16-00 Со-дісти, 20-10 Нар. мелодії, Мінхен (405,4) 19-10 Спів (Мартенсен сопр.), 22-30 Вок.-муз. концерт, Будапешт (550,5) 12-05 Скрипка, спів, 17-20 Циг. музика, 18-15 Спів ресіталь, О. Малецького, Міліно (368,6) 19-00 Легка музика, 21-45 „Фрате Франческо“ містерія Корбі, Рим (420,8) 21-30 Вок. концерт.

Середа, 17. квітня 1935.

Відень (505,8) 12-00 Концерт, 19-05 Спів на осн. Св. Матей II. С. Баха (муз. сп.), 22-20 Віденська музика, Кошиці (259,1) 17-05 Для Закарпаття, Прага (470,2) 10-15 Салон. орк., 19-25 Легка музика, Париж (1618) 20-00 „Тра-мита“ оп. Верді, Берлін (356,7) 20-45 22-30 Концерт, Кенігсвертергаузен (1571) 11-00 Муз. асамблея, 20-45 Спів концерт, Кельн (455,0) 14-15 Епо. нар. пісеньки, Мінхен (405,4) 16-00 Дання камер. муз., Мінхен (405,4) 19-25 19-00 Концерт (муз. сп.), 16-10 Пісні (Гойсбавер сопр., Лип. Сас), Будапешт (550,5) 17-00 Концерт, 19-25 19-10 Циг. музика, 20-50 22-15 „Марсфаль“ оп. Вагнера, Міліно (368,6) 11-30 17-05 Музика, 21-00 „Федора“ оп. Джованні, Рим (420,8) 13-30, 17-05 Легка музика.

Львівське радіо.

Вівторок, 16. квітня 1935.

6-30 Ран. ауд. 7-50 Практ. вказівки, 8-00 Ауд. для шкіл, 11-57 Сигнал часу, 12-03 Метеоролог. вістий, 12-05 Концерт орк., 12-50 Хвилювання для жінок, 13-55 Подули денник, 13-55 Спів (Шалє-нов), скрипка (Кубелін) із гр. п. 13-45 3 ринку праш, 13-50 Експорт, 13-55 Біржа, 14-00 Легка муз. з гр. п., 14-45 Кон-церт орк., 16-30 „Казка джентельменів“ ауд. для мод. дітей, 16-45 Форт. концерт Наді Біленької-Лаврівської, 17-00 Скрипка ЦКО, 17-15 Концерт із півдю: Пять столетий камер. музика, 17-40 Легка муз. з гр. п., 17-50 Справа кооп. руху зможивчик, 18-00 Сп. ресіталь О. Л. Лаврівської з супр. форт., 18-15 Молодь

і фізика, 18-30 Реалізм. концерт, 18-45 Ві-денські візюмоні — музика з гр. п., 19-15 Спогади про проф. Г. Геостнера, 19-25, 19-30 Спорт. вістий, 19-35 Твори на кларнет у супр. форт., 19-50 Ак-фейл, 20-00 Концерт симф. орк., 20-45 Веч. денник, 20-55 Як працюємо, 21-00 Концерт катедр. хору з Познаня, 22-30 Бюро студії розповідає зі слухачами, 22-45 Концерт оркестри.

Середа, 17. квітня 1935.

6-30 Ранішня ауд. 7-50 Практ. вказівки, 8-00 Ауд. для шкіл, 11-57 Сигнал часу, 12-03 Метеоролог. вістий, 12-05 Музика з гр. п. (півністи), 12-50 Хвилювання для жінок, 12-55 Подули денник, 13-45 Муз. вок. концерт із Вільна, 13-50 Шуберт: Недоінженер сифонія з гр. п., 13-50 Експорт, 13-55 Біржа, 13-45 Концерт орк., 16-30 Заслухнені жінок: Ромуальда де Кутене, 16-45 Музика з гр. п., 17-00 По-літика євр. держав після війни, 17-15 Реа. концерт (Московський барит.), 17-50 Людський матеріал у світ. господарств, 18-00 Орг. ресіталь, 18-15 Веселий смех, 18-30 Техн. скрипка, 18-40 Сільва рерум, Кузет. і мист. життя, 18-45 Муз. з гр. п., 19-15 Про польські калварії, 19-25, 19-30 Спорт. вістий, 19-35 Пісні в супр. форт., 19-50 Акт. гутірка, 20-00 Оп. фрагменти, 20-15 Літ. нечир: Забутий архітектр „Ма-рія — українська поієсть“; Відчит про Малецького вист. проф. Цигі; ресіталь-ній фрагм. з оп. Соатиса „Марія“ нин. Евг. Завицька і хор, 20-45 Веч. денник, 20-55 Як працюємо, 21-30 Стабат Матер Дольорова, 21-40 Форт. квінтет, 22-20 Река. концерт, 22-35 Балада в музиці з гр. п.

Представників

на Львів і поодинокі повіти, що виконували би одночасно функції аканізтора, кольпортера та інка-сента, на знаменитих умовах, прий-ме велике вида зництва. Вимагані першорядні референції та порука за інкасо. Оферти слати до Адмі-ністрації „Діла“ для „Релрезен-тант“.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доля у Львові у приватних оборотах 528—530 зол.

Нім. марка 195—202, фр. франки 34-50 —35-05, шв. франки 171-50—172-00, фунти стерлінги 25-50—25-80, австр. шлінгери 90-50—101, чеські корони 21-70—22-00, рум. леї 32-50—34-00, ліри 43-50—44-50.

Золото: Долари 9-00—9-08, Франки фр. 34-40—34-80, Дукати 8-00—8-20, Корони 36-00—36-80, Рублі 46-00—47-57, 1 гр. зол. 592-44.

Срібло: Корони австр. 0-32, Рублі 1-40, Фальорени 0-35, 1 гр. ср. 0-07—0-08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. доз. Г. К. З. 44-50—46-25, 5 проц. доз. Б. Г. 51-50—53-50, 4 проц. Зол. Б. Г. 41-00—43-50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 47-00—49-50, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52-00—53-50, 4 проц. Б. Г. К. 01-00—04-00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62-00—65-00, 4 проц. позич-ка м. Львова 46-00—47-50.

Премії.

Доларини 52-00—54-50, Інвестиційна 102-00—105-00, Будівельна 44-00—46-00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 13. квітня ц. р. кооперативам платити за:

1 кг. масла франко магазин 2-75 зол.
1 л. молока 0-16 „
1 л. сметани 0-80 „
1 к. яєць 2-25—2-30 „
Пастеризоване молоко з доставкою до дому у Львові 1 літра 25 сот.
Тенденція на масло, молоко, сметану та яєця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 15. квітня ц. р. платити своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, якого поділять птахо-мисарні „М. С.“ у Львові, (муз. Десерта ч. 4):

Кури за 1 кг. 2-50 зол.
Молоді кури 1. ка. 0-95 „
Старі „ 0-75 „
Погодов. индик „ 1-20 „
„ індички „ 1-40 „
Пантарни „ 1-50 „
Молоді голуби за пару „ „
Птицю приймає в скількиости визна-ченого приділу для кожного доставця.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Ванни, яєди, бадії поручає найдешев-ше Гойтїх Зайц, Оссолінських 14. 2-10

Дешевий, соняшний покій і духи, 1. пов. електрика, вода. Богданівка, Орля 11. 1361

1.000 сорочок мужеських маємо на складі. Спортсмі найновіші 4-50, з двома конірами рефрові 5-50, тонкові пошлі-нові 6-90, димкові підштанні 1-90—2-50. Фабрика білиз „АСТРА“, Львів, Сиксту-ська 2. 1059 8—10

Перекладаю на польське і опрацьо-вую знаменитим стилем тексти німецькі, французькі. — Галицька ч. 19. м. 8. по-пудуні 1373 1—2

Спільнички з більшим капіталом шу-каю ціль матримоніальна Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Фабрика“.

Найдешевше джерело зачуну галля-терії для Пань і Панів БРЕННЕР, Львів, ЖОВКІВСКА 25. 1470 1—4

ОГОЛОШЕННЯ.

Sąd Okręgowy we Lwowie. Wydział II. handlowy, jako Sąd rejestrowy dnia 2. listopada 1934.

H. R. H. B. XII. 1769.

POSTANOWIENIE.

Sąd Okręgowy we Lwowie Wydział II. handlowy jako Sąd rejestrowy postanawia wpisać do rejestru handlowego działu „B“ następującą firmę: Brzmienie firmy: „Karpata“ Towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych na życie we Lwowie, w języku ruskim: „Karpattia“ Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń na życie u Lwowie, w języku francuskim: „Karpattia“ Société d'Assurances Mutuelles sur la vie u Lwów, w języku niemieckim: „Karpattia“ Lebensversicherungsgesellschaft auf Gegenseitigkeit in Lwów. Siedziba Towarzystwa: Lwów. Przedmiot przedsiębiorstwa: zawieranie ubezpieczeń na życie we wszystkich kombinacjach wchodzących w zakres tych ubezpieczeń. Towarzystwo ma prawo przyjąć przez siebie ubezpieczenia reasekuracyjowe w krajowych i zagranicznych zakładach ubezpieczeń, jak również ma prawo przyjmować w reasekurację prowadzone przez siebie rodzaje ubezpieczeń na życie. Obszar działalności Towarzystwa rozciąga się na województwa: lwowskie, stanisławow-skie, tarnopolskie, krakowskie i cieszyńskie część województwa śląskiego. Kapitał zakła-dowy wynosi 220.000 zł. i ulega spłaceniu dopiero po utworzeniu kapitału zapasowego w dwukrotnej wysokości kapitału zakła-dowego. Spłata wszystkich udziałów następuje jednorazowo. Wypowiedzenie kapitału zakła-dowego jest niedopuszczalne. Spłata kapitału zakładowego w razie likwidacji lub upa-dłości Towarzystwa jest dopuszczalna dopiero po wplenieniu wszelkich innych zobowiązań. Kapitał zakładowy wpłacony go-tówka, zebrany został przez wydanie 2.200 imiennych kwitów udziałowych po 100 zł. za jeden kwit udziałowy. Kapitał zakładowy może być oprocentowany najwyżej na 5% tylko o tyle, o ile są nadwyżki bilansowe. Łądatkowe oprocentowanie za poprzednie lata jest niedopuszczalne. Członkowie nie są odpowiedzialni wobec wierzycieli Towarzy-stwa, a odpowiadają jedynie wobec Towarzy-stwa. Odpowiedzialność członków zawiera w sobie obowiązki pokrycia każdorocznego nie-doboru bilansowego dopłatami członków (do-datkowemi składkami), o ile niedobór ten nie zostałby pokryty z funduszy Towarzy-stwa. W Towarzystwie nie mogą być ubez-pieczeni nieczłonkowie. Członkami zarządu wybrani zostali: D-r Iwan Guża, Jarosław Koliuniuk, inż. Julian Pawłykowski, zastępcami członków zarządu: D-r iubomir Maka-ruska i Emanuel Czesnyk. Towarzystwo reprezentują i firmę Towarzystwa podpisują dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i prokurent. Ogłoszenia Towarzy-stwa umieszczane będą w czasopiśmie „Dilo“ we Lwowie Prokury udzielono Józe-fowi Tarnawskiemu. Do rejestru wpisano dnia 3 grudnia 1934

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. П. і Ш. часть

Ціна 4-50 зол., з почт. перес. 5— зол.
Окрема частина по 1-50 зол.

ПОДЯКА.

Перебувши дуже тяжку недугу, почу-ваюся до обов'язку зложити щиро-сер-дечну подяку тем, хто даяв мен-шому П. перелоги і після візку тиж-нів терпів вернути натад до здоров'я.

У першій мрі дякую, сердечна дяка

Вл. П. Професорові д-рові Марія-нові Панчишкови, який так куччо розширав мою недугу, здожда в П. риз-кування цілий свій хист, не жала в-туду, ні заходів для мене на цілий жи-снь моєї недуги і водночас виявив стільки пішнїт і подивувідних примет людини, що вони на ціле моє життя та-аняться в моїй пам'яті.

Дякую Вл. П. д-рові Т. Бурчани-ському за віде переведення операції і ошк д-рові Зайонцові і д-рові Снешкови, лікарям санаторії „Галюс“ за щоденний догляд і турботи, як загалом персоналові тієї санаторії за добрий піклування і щиро відношення до мене.

Врешті дякую всім приятелям і зна-йомим, що в час моєї недуги часто мене відвідували і зложили докази справжнього відчуття мого положення.

Львів, у квітні 1935

Д-р А. Стронціцький,
адвокат у Ходорові.

1371

Конкурс

Кружок „Рідної Школи“ в Яворові розписує конкурс на посаду кич-теля фахових предметів в Однорічній Торговельній Школі в Яворові. Зголошуватися з документами до Кружка до 1. травня ц. р. 1341 1—1

Доротеум

Львів, Браєрівська 3.

комісова меблева галія купує. — приймає в коміс — продає.

МЕБЛІ вслякого рода за готівку і на сплати.

КОВДРИ

матераці, подушки, коци, білія на постіль

Марія МЛЕКО

Л. Б. В. І. В., вул. КОРАЛЬНИЦЬКА ч. 4.
телефон 237-72 1234 5—20

Іван Дропа

Інструктор англійського крою система „Міністра“

мужеський кравець

Львів, РИНОК 19. П. ПОВ.
виконує першорядні мужеські одяги після найновіших фасонів по безкош-туренційних цінах. 1355

Чи Ви вже передплатили

католицький тижневик

„МЕТА“

„Мета“ є єдиним українським католицьким тижневиком у якому добір цікавого для всіх змісту матеріалу з гарною зовнішньою формою

„Мета“ виходить кожного четверга.

Кожний інтелігентний читач мусить читати часопис „Мета“, коли хоче знати як з католицького становища ставитись до всіх актуальних справ.

Просимо домагатися зразкових чисел: Ціна 1 примірника 30 сот. 14 місячна передплата 1-20. Піврічна 7-00. чвертьрічна 3-50. Річна 14-00. За кордоном 3 долари.

Адреса редакції і адміністрації: Львів, Японська 7. — тел. 94-56. Конт. П. К. О. Варшава 101.338.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ

БЛАКИТНА КІМНАТА

ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Переклад із французької мови Василь Софронів. — Ціна 0.95 зол., з почт. переснакою 1.20 зол.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошені шпальти.

Розмір оголошення	Ціна	Розмір оголошення	Ціна
1. за основна шпальти або його місце в руб-риці оголошень	зол. 0.35	Дрібні оголошення від слова: матримоніальні і приват. кореспонденція по купно, продаж, анімація і т. п.	зол. 0.15
1. за основна шпальти в тексті і новинах на першій сторінці	0.60	шукаючи праці	0.10
	0.80	слова товстий друком подвійно.	0.07

Остання сторінка	Ціна
1/1	1.40
1/2	0.90
1/4	0.50
1/8	0.20

За редакційні відповілі Олександр Костик.

Видав Видавничя Спільна „Діло“.

З друкарні Вид. Опілки „Діло“, Львів, Ринка 10.